

**PRZEDPŁATA:**

W Radomiu  
bez odnośnienia:  
Rocznie . rb. 4.  
półrocznie rb. 2.  
kwartalnie rb. 1.

**Pocztą:**

Rocznie rb. 5 k. —  
półrocz. rb. 2 k. 50  
kwartal. rb. 1 k. 25

Numer pojedynczy  
kop. 5.

Rękopisy  
bez zastrzeżeń nie  
zwracają się.

**OGŁOSZENIA:**

Na 1-ej stronie  
za wiersz gar-  
montowy lub jego  
miejsce  
kopiejek 50.

Nekrologi za wiersz  
kopiejek 20.

Reklamy i Nadesłane:  
za wiersz petitowy  
lub jego miejsce  
kopiejek 30.

Ogłoszenia  
zwyczajne po k. 10  
za wiersz petitowy  
lub jego miejsce.

# Gazeta Radomska

**Wychodzi w Środy i Soboty.**

Redakcja i Administracja otwarte codziennie, prócz niedziel i świąt, od godz. 10-ej rano do 4-ej po południu.

**Adres Redakcji i Administracji: ulica Łubelska Nr. 51, telefon Nr. 2-85.**

Biuro Towarzystwa Akcyjnego

**„Ł. J. Borkowski“**

poleca:

w Radomiu, ul. Szeroka № 1

Żelazo handlowe, blachy żelazne, rury, lemiesze i odkładnice, ufnale, narzędzia ogrodnicze, smary,  
lampki elektryczne **CEMENT, KOKS** i t. p. artykuły techniczne i wyroby żelazne.  
**WAPNO CHĘCIŃSKIE** korzec 300 f. po rb. 3 kop. 50 f-co skład.

## Radomska Komisja Szkolna

otwiera w Radomiu

**Seminarjum nauczycielskie ziemi Radomskiej**

(koedukacyjne)

Zapisy na kurs wstępny, pierwszy, drugi i trzeci przyjmuje codziennie, prócz świąt i niedziel, biuro Komisji Szkolnej od 10 do 12-ej w lokalu Tow. Kred. Ziemińskiego, Łubelska 35. Opłata wpisowa na wszystkich kursach wynosi rb. 7 miesięcznie. O terminach otwarcia kursów nastąpi oddzielne ogłoszenie. Kandydaci i kandydatki proszeni są o zgłaszanie się niezwłocznie.

## Sklepy K. O. m. Radomia.

Nie licząc trzech sklepów Komitetu Obywatelskiego m. Radomia, w których jesienią r. z. wydawano za bonami — przeważnie bezpłatnie — chleb, mąkę i sól, a także — sklepiu, przy ul. Trawnej № 7, z produktami spożywczymi i naftą, istniejącego od połowy grudnia r. z. do 20 stycznia r. b., Komitet, w celu przeciwdziałania nadmiernej podwyżce cen na artykuły pierwszej potrzeby, zorganizował nową Komisję Sklepową, do której wybrano na przewodniczącą, a zarazem i gospodarza sklepów p. Józefa Pogorzelskiego, członka K. O. m. Radomia.

Poświęcenie i otwarcie 1-go sklepu spożywczego, przy ulicy Szerokiej № 9, odbyło się 21 stycznia r. b. Sklep oznaczony № 3, do sprzedaży nafty, świec i mydła, otwarto 11 lutego; puszczenie zaś w ruch sklepu spożywczego № 2, przy ulicy Zgodnej № 6, było odłożone do 13 marca, z powodu braku towarów.

Praktyka wykazała, że zajęcia w sklepach i prowadzenie rachunkowości wypełnia gospodarzowi cały dzień czasu. Z tego powodu ustanowiono 4 marca posadę płatną Zarządzającego sklepami, z pensją rb. 100 miesięcznie i na to stanowisko wybrano p. Pogorzelskiego.

Obecny etat personelu sklepowego: 3 kasjerki po 30 — 35 rb. miesięcznie, 3 starsze ekspedjentki 25 — 30 rb., 3 młodsze ekspedjentki 12 — 15 rb. i kurjer 25 rb. miesięcznie.

Sklepy otwierane bywały: № 2 o godzinie 6½ rano, a 1-y i 3-ci o 8, zamykane zaś o 7 wiecz., a także na czas obiadu od 1—2¼, z wyjątkiem dni jarmarcznych (targowych). W niedzielę i święta sklepy nie były czynne.

*Sprawozdanie rachunkowe* sklepów, od czasu uruchomienia do dnia 1 października, tak się przedstawia:

Po stronie *Winiem:*  
Konto zakupu towarów . . . . rb. 117.461 k. 29  
„ urzędzenia sklepów . . . . „ 1.717 „ 08  
„ kosztów handlowych:  
a) pensja . . . rb. 2942 k. 50  
b) komorne . . . „ 1018 „ 50  
c) tabor konny K.O. 2170 „ 73  
d) papier pak. i torby 645 „ 47  
e) bloczki kontrolowe 587 „ 28  
f) różne wydatki: instal.  
elektr., najem koni, etc. . 823 „ 71 rb. 8.188 k. 19

Konto *Strat:*  
a) skrad. w drodze  
towar, etc. . . . . rb. 72 k. 86  
b) strata na walucie  
austriackiej. . . . . „ 690 „ 30 rb. 763 k. 16  
Konto *ofiar*, na cele oświatowe . „ 1.500 „ —  
„ *zysku czystego* . . . . . „ 11.610 „ 73  
Razem . rb. 141.240 k. 45

Po stronie *Ma:*  
Rach. *wpływu z targu dziennego* . rb. 136.277 k. 60  
„ *remanent towarów na I/X* . „ 3.310 „ 84  
„ *ruchoomości, po odpisaniu na stratę*  
rb. 63 i na *amortyz.* rb. 162 k. 40 „ 1.491 „ 68  
„ *kosztów handl.*, pozostałość na  
I/X papieru pak., torebek i bloczków 160 „ 33  
Razem . rb. 141.240 k. 45

W Okresie sprawozdawczym, sklep № 1 czynny był 208 dni i obsłużył 54.757 osób, № 2-gi 166 dni i miał 50.726 ekspedycji, a № 3-ci 191 dni i obsłużył 24.700 osób, razem 130.183 ekspedycji.

Cyfry, jak na Radom, może nie imponujące, ale gdy weźmie się na uwagę: 1) częstą przerwę w komunikacji z powodu działań wojennych; 2) że sprzedaż odbywała się w ilości ograniczonej; 3) że w początku K. O. nie rozporządzał znacznymi funduszami i 4) że nieraz lepiej było obywać się zupełnie bez tego lub innego artykułu, lub sprzedawać w dobrej ilości, aniżeli sprowadzać naprz. cukier z Kielc, od krawców — spekulantów, to przynależałoby, że, pomimo wielu przeszkód i tarcia, sklepy z powodzeniem spełniały swoje zadanie i *zaoszczędziły* *kupującym* najmniej z parę dziesiątków tysięcy rubli.

W parę miesięcy po otwarciu sklepu stwierdzono, że sklepy dają spore zyski, a nie straty, jak to w początku prorokowano i dzięki temu tanie kuchnie Komitetu, ochrony, przytułki nabywały towar w cenie kosztu.

Mąka, pochodząca z zakupionego w sierpniu przez Komitet żyta, była wydawana również bez zysku, piekarni udziałowej Związku Robotników Chrześcijańskich i z tego powodu chleb był znacznie tańszy (4-ro funtowy bochenek pytlowego 38 kop., a razowego — 24 kop.)

Z zysków sklepowych otrzymały zapomogę Szkoły handlowe: męska i żeńska i 7-io klasowa żeńska p. Marii Gajłówny, po rb. 500 każda.

Dla jednej z kasjerek sklepowych, która opuściła miejsce od 30 września i wstąpiła do szkoły handlowej, K. O. wyznaczył stypendjum rb. 300 rocznie, do czasu ukończenia kursu.

Duży na ogół zysk sklepów komitetowych tłumaczy się tem, że nabywana w pewnym okresie sól po 2 kop. funt, była sprzedawana po 3 kop., to jest z zyskiem nadmiernym. Przy kalkulacji jednak miano na względzie, ażeby przez obniżkę ceny nie robić zbytnej konkurencji sklepom prywatnym, które mogły nie mieć — na równi z K. O. — dostępu do źródła tańszego zakupu. Większa obniżka ceny wywoływała obleganie sklepów przez przekupniów, usiłujących wykupić towar.

Nie należy jednak pominąć milczeniem, że wobec znacznego podrożenia produktów żywnościowych, jak również obuwia i odzieży, pracownicy sklepowi są zbyt skąpo wynagradzani, chociaż swoją gorliwą pracą i rzetelnością przyczynili się też do pomyślnego wyniku gospodarki sklepowej.

W dniu 1 października p. Pogorzelski opuścił zajmowane stanowisko z powodu wybrania go przez Zgromadzenie ogólne Reprezentantów na członka Zarządu Kasy Przemysłowców, a na Zarządzającego sklepami Komitet Obywatelski powołał p. Józefa Kępińskiego.

J. Orzełski.

# WOJNA.

## Na wschodnim froncie.

*Komunikat z dnia 3 b. m.*

Walki nad Strypą trwają. Rosjanie wzmocnili się posiłkami. Na północo-wschód od Buczacza atak rosyjski załamał się w naszym ogniu. Na północ od Bieniawy walczone zaciekle cały dzień o posiadanie miejscowości Siemikowice. Kontratak wojsk austro-węgierskich, o którym wczoraj doniesiono, po zmiennej walce doprowadził w godzinach popołudniowych do wypędzenia Rosjan ze wsi i folwarku. W nocy powtórzyły się ataki nowych sił rosyjskich, wskutek czego utraciliśmy znów kilka zgrupowań domów. Dziś walka trwała w dalszym ciągu. Również i nad stawem, leżącym na północ od Siemikowic trwają walki. Będące pod rozkazami generała Linsingena wojska austro-węgierskie i niemieckie wdarły się w ataku pod Bielgowem, na zachód od Czaratoryska, w główne

stanowisko Rosjan. Wzięto do niewoli 5 oficerów i 600 żołnierzy i zdobyto 3 mitraljezy. Zresztą na północo-wschodzie położenie pozostaje bez zmiany.

*Komunikat z d. 4 b. m.*

Na froncie Strypy nieprzyjacieli atakuje w dalszym ciągu. Natarcia skierowane przeciwko naszym pozycjom pod Wiśniowczykiem i Burkanowem załamały się przed naszymi przeszkodami. Przed rowami strzeleckimi dwóch batalionów pochowano 500 poległych Rosjan. Gwałtowna walka o wieś Siemikowice (na północ od Bieniawy) toczy się nadal. Wojska austro-węgierskie zajęły znów prawie cały teren. Liczba zabranych w tym okręgu jeńców wynosi 3 tys. Również i nad dolnym Styrem odparto liczne ataki nieprzyjaciela. W walkach wczorajszych na zachód od Czaratoryska korpus armii złożony z wojsk obydwu państw wziął do niewoli ogółem 5. oficerów i 1.117 żołnierzy i zdobył 11 mitraljez.

## Na południowo-wschodnim froncie.

Wojska austriacko-węgierskie, walczące przeciw Czarnogórze, zdobyły na południe od Arkoraca, leżącą na terenie nieprzyjacielskim, wyżynę Bohija oraz inne szczyty, broniące zaciekle przez Czarnogórców. W ataku na pozycję Bohu zdobyto 12-to cent. armatę pochodzenia włoskiego.

Kolumna austro-węgierska wojsk sprzymierzonych, operujących w Serbii, weszła do Uricy. Inne cesarsko-królewskie wojska walczą na południe i południo-wschód od Cacaka. Na południe od drogi, wiodącej z Cacaka od Kragujewca na północ i północo-wschód od Jagodiny, ataki wojsk austro-węgierskich i niemieckich zyskały wszędzie na terenie pomimo zacieklego oporu przeciwnika. W Kragujewcu zdobyliśmy 6 armat, 20 luf armatnich, 12 przyrządów do rzucania min, kilka tysięcy karabinów, wiele amunicji i materiałów wojennych. Zastępca szefa sztabu feldmarszałek (—) von Höffer.

## Komitet Obywatelski m. Radomia.

Na ogólnych Zebraniach Komitetu Obywatelskiego m. Radomia dn. 20 października i 3 listopada rozpatrzone następujące sprawy:

1) Zatwierdzono wydanie 43 zapomóg na ogólną sumę rb. 320.

2) Przyznano 22 pożyczki z funduszu żywnościowego na ogólną sumę rb. 700.

3) Postanowiono zorganizować Komisję Żywnościową, której zadaniem byłoby zaopatrzenie miasta w artykuły pierwszej potrzeby. Do zorganizowania tej Komisji powołano p. Władysława Roguskiego.

4) Przyjęto do wiadomości, że Komisja Żywnościowa zakupiła 1.679 kor. żyta i 600 kor. kartofli.

5) Postanowiono wypłacić Sekcji Dobroczynnej Żydowskiej z funduszu obrotowego rb. 2000 w celu urzędzenia przez Sekcję sprzedaży produktów pierwszej potrzeby po cenach możliwie niskich biednej ludności żydowskiej z zastrzeżeniem, że fundusz ten stanowić będzie kapitał obrotowy, podlegający zwrotowi. Towary sprzedawane będą jedynie za okazaniem kart na prawo zakupu, przez Sekcję wydanych.

6) Przyjęto do wiadomości, że Magistrat m. Radomia wypłacił zaliczki żonom rezerwistów na poczet ich należności w następującej wysokości: a) żonie rb. 6—b) rodzinie, złożonej z żony i 1 dziecka, rb. 9 — c) z żony i 2 dzieci rb. 12 — d) wreszcie z żony i 3 dzieci rb. 13.

7) Przyjęto do wiadomości, że przy Komen-dzie obwodowej utworzona została Komisja aprowizacyjna, w skład której z grona obywateli miasta powołani zostali pp. Prezydent Przylecki, Pomorski, Paschalski i Smyjewski.

8) Zatwierdzono przecięciowy budżet Komitetu Obywatelskiego m. Radomia na przyszłe miesiące w sumie rb. 10.220—oraz także budżet Sekcji Dobroczynnej Żydowskiej w sumie rb. 4.675.

Vinum de vite purum

poleca **St Wierzhicki**

